TÔI ĐÃ ĐI "SĂN" CỔ PHIẾU NHƯ THẾ NÀO ?

Tôi nhớ năm ấy sau khi tốt nghiệp xong, tôi có ngay công việc làm tại Công ty lớn trong ngành ngành cơ điện lạnh. Công ty đã được niêm yết trên sàn HOSE, là nhà thầu hàng đầu chuyên thiết kế – thi công, cung cấp thiết bị trọn gói trong lĩnh vực Cơ điện công trình và Lạnh công nghiệp (M&E). Ngày ấy, tôi đảm nhiệm vị trí chức danh Chuyên viên kế hoạch. Trưởng phòng của tôi là một người dày dặn kinh nghiệm nên tôi đã trải nghiệm và học hỏi rất nhiều từ anh ấy.

Nhiệm vụ của tôi lúc ấy được giao là xây dựng kế hoạch kinh doanh công ty của các công ty con, phát hành thêm cổ phiếu ...Vì vậy, tôi đã có cơ hội làm việc với các đơn vị tư vấn là các công ty chứng khoán, tôi đã được học thực tế rất nhiều về chứng khoán, về những thuật ngữ chuyên sâu, quy trình vận hành giao dịch chứng khoán mặc dù không qua bất kỳ trường lớp sách vở nào về chứng khoán. Tôi được tiếp cận với thị trường chứng khoán thông qua chính công việc mà mình đang làm. Và từ những kiến thức tôi đã tích lũy từ công việc đó tôi đã vận dụng vào chính bản thân mình một cách rất tự nhiên. Không phải bị ai lôi kéo, hay là do hiệu ứng đám đông "nhà nhà người người đầu tư", mà tôi tìm đến kênh đầu tư chứng khoán này là vì chính bản thân mình cảm thấy yêu thích và đây là kênh đầu tư phù hợp với mình.

Khoản đầu tư đầu tiên của tôi lúc đó chính là mua cổ phiếu mà do chính công ty con phát hành, vì là nhân viên - người làm việc tại chính đoanh nghiệp, tôi hiểu và đánh giá được tiềm năng của nó. Vì vậy đối với khoản đầu tư này, mỗi năm tôi vẫn nhận cổ tức đều đặn, lợi nhuận cổ tức này lớn hơn so với việc nếu tôi bỏ tiền này vào tiếp kiệm ngân hàng, hơn nữa tôi mong chờ việc thị giá sẽ tăng mạnh khi cổ phiếu này lên sàn. Sau khoản đầu tư từ cổ phiếu chưa niêm yết này, tôi mạnh tay hơn khi dùng 1 phần tiền cố định tích lũy để đầu tư cổ phiếu trên sàn một cách đều đặn.

Vậy để đầu tư chứng khoán kiếm lời thì cần phải làm như thế nào?
Cách đơn giản nhất cho các nhà đầu tư nhỏ lẻ như tôi là để sinh lời chúng ta có điều kiện cần là mua & bán. Điều kiện đủ là mua rẻ bán mắc (*pv-bán đắt*) thì sẽ có lợi nhuận. Tôi đi tìm hiểu và đánh giá từng vấn đề một, từ việc lựa chọn ngành như gì tại thời điểm đó, cho đến việc chọn mã nào trong ngành đó, sau đó là tìm hiểu điểm bán và điểm mua ...Sau quá trình đầu tư lướt sóng có, fomo có và dài hạn có.. Tôi đút rút được bài học giá trị với bản thân để đưa ra chiến lược đầu tư phù hợp với bản thân.
Tôi nghĩ, có ba trường hợp mua: mua khi thị trường bình thường, mua khi thị trường lên giá và mua khi thị trường đi xuống, vậy thời điểm nào nên mua. Theo tôi, không có thời điểm nào nên mua cả, vì đơn giản chúng ta cần mua rẻ hơn giá bán thì chúng ta phải đánh giá được xu hướng chứng khoán đó có khả năng tăng hay giảm, hay giá trị nội tại của nó đang chưa được phản ánh vào giá trị trường.. Muốn làm tốt điều này, chúng ta cần có kiến thức về nó, có thể kiến thức về các chỉ số tài chính, kiến thức am hiểu ngành nghề chứng khoán chúng ta mua, có thể thông tin phi tài chính, thông tin từ quy định pháp luật có ảnh hưởng, tâm lý nhà đầu tư, thông tin xu hướng thế giới, thông tin nền kinh tế Việt Nam và trên toàn cầu, thông tin an ninh chính trị...

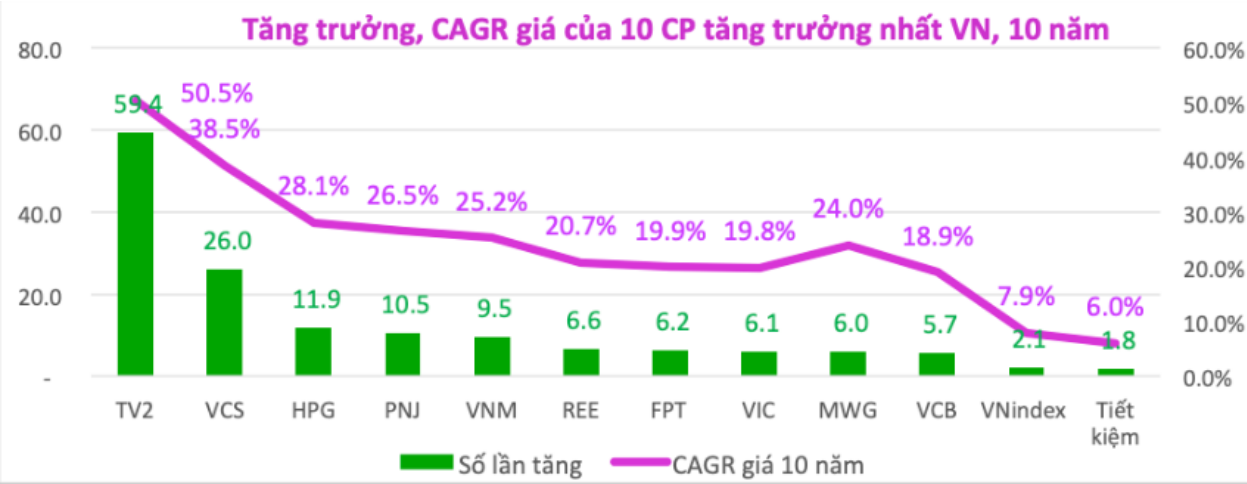
Vậy còn bán thì sao, tôi phải bán khi thị trường lên hay xuống hay bình thường, lựa chọn thời điểm nào để tối đa hoá hơn nhuận. Tôi nghĩ, câu trả lời là không thể biết được đâu là thời điểm bán tốt nhất, vì không thể có giá nào là cao nhất cho thời điểm quyết định bán. Như vậy, tôi phải quyết định bán như thế nào, theo cá nhân tôi có hai yếu tố quyết định.

Thứ nhất, đạt mức sinh lời kỳ vòng mức sinh lời thoả mãn này có thể làm phép so sánh với các cơ hội đầu tư khác ở cùng thời điểm để đưa ra quyết định có nên bán hay không.
Thứ hai, cơ hội đầu tư mới có tốt hơn cơ hội đang có, bán chốt lời hay cắt lỗ để đầu tư cho một cơ hội mới thì phải cân nhân với cơ hội cũ về tính hiệu quả và các chỉ số sinh lời. Nếu có một cơ hội mới tốt hơn thì việc bán đi để chốt lời hay cắt lỗ là một quyết định cần thiết.

Vậy vấn đề đặt ra ở đây nên mua bán khi thị trường lên hay xuống không phải là yếu tố tiên quyết khi quyết định đầu tư. Vì tại từng thời điểm bạn phải biết chọn lọc được ngành nghề tiềm năng, bởi vì khi thị trường xuống đó vừa khủng hoảng nhưng vừa có thể là cơ hội cho việc tích lũy dài hạn đối với những mã cổ phiếu cơ bản tốt. Hoặc trong khi thị trường xấu nhất vẫn có những ngành, những doanh nghiệp vụt sáng. Ví như thời điểm Covid19 vừa qua sau khi trải qua cuộc giảm giá mạnh, thì ngành ngân hàng tài chính đã bật lại tăng răng mạnh sau Covid. Tôi còn nhớ thời điểm đó tô đã mua TCB từ mức 15,000 tích lũy mua dần vào và đã thu về lợi nhuận hơn 200%. Ngoài ra, cơ sở để đưa ra quyết định tốt nhất là xem xu hướng chứng khoán ta đang nắm giữ khả năng theo chiều hướng nào, trong ngắn hạn hay dài hạn và tính tự chủ tài chính và khả năng chấp nhận của mình như thế nào về mức độ rủi ro, những nhận định xu hướng trong tương lai để có quyết định phù hợp nhất chứ không có cái gọi là quyết định tốt nhất. Tâm lý, kiến thức nhận định đánh giá của sẽ quyết định tất cả.

Đối với bản thân mình, do khối lượng công việc khá nhiều và khẩu vị đầu tư thích an toàn hơn là mạo hiểm. Tôi thích phương pháp đầu tư bền vững, một phần lớn khoản tầm 70%

vốn đầu tư tôi sẽ tập trung vào những cổ phiếu có giá trị nội tại tốt, doanh nghiệp có nền tảng kinh doanh tốt, kết quả kinh doanh cũng như lịch sử chia cổ tức đều đặn. Danh mục cổ phiếu tôi quan tâm tại thời điểm đó là REE, PNJ, FPT, TCB, VCB, VNM, danh mục đầu tư bền vững của tôi cũng sẽ luôn thấy những mã này và tôi tìm hiểu khá kỹ về doanh nghiệp cũng như ngành nghề, yếu tố vĩ mô tác động lên ngành tại thời điểm đó. Giá cổ phiếu thường biến động từng giây, theo cung cầu, tâm lý nhà đầu tư, nhưng về cơ bản và dài hạn là xoay quanh giá trị nội tại của nó. Ngoài ra, nhờ công việc của mình, tôi có cơ hội tiếp xúc khá nhiều người trong ngành, quen biết người làm ở các doanh nghiệp này giúp tôi nắm bắt được khá nhiều thông tin hữu ích, hiểu thêm được mô hình doanh nghiệp, hỗ trợ khá nhiều trong việc đưa ra quyết định đầu tư. Đối với những khoản đầu tư mà tôi cảm thấy khá tự tin tôi sẽ sử dụng đòn bẩy margin, điều đó đã giúp tôi tối ưu hóa được khoản lợi nhuận.

Nhìn ở bảng tăng trưởng trên chúng ta cũng sẽ thấy được tốc độ tăng trưởng kép (CARG) hàng năng của 10 cổ phiếu trăng trưởng nhất thị trường trong 10 năm qua (số liệu thống kê năm 2011 ~ 2021). Nhìn qua, các mã xuất hiện ở đây chúng ta thấy điểm chung là mô hình kinh doanh rõ ràng và đơn giản, tỷ nệ nợ thấp, tỷ suất lợi tức trên vốn chủ sở hữu (ROE) thường ở mức từ 15% trở lên, khả năng quản lý, lãnh đạo tốt và được công nhận...

Tôi có đưa ra ví dụ cụ thể như mã VNM mà tôi đã bắt đầu đâu tư từ hơn 10 năm trước. Tuy không nắm giữ dài hàn trong vòng hơn 10 năm, mà có mua bán liên tục trong khoản thời gian đó, nhưng bình quân thì nó vẫn mang đến khoảng lợi nhuận bình quân khá cao. Bạn có thể làm 1 bài toán đơn giản, tính riêng về giá cổ phiếu VNM đã tăng hơn 7 lần, cụ thể từ 11,2 nghìn đồng cuối năm 2009 lên vùng giá trên 120 nghìn đồng vào năm 2019 sau đó thì mặc dù giảm mạnh do các yếu tố vĩ mộ , thị trường giá hiện vẫn đang được giao dịch trong vùng giá 80 nghìn đồng. Trong cùng khoảng thời gian, chỉ số VNIndex của thị trường chứng khoán Việt Nam chỉ tăng ở mức 70%. Ngoài ra, với lịch sử chi trả cổ tức từ 40 đến 50% mỗi năm, cùng với đó là chia cổ phiếu thưởng được chia đều đặn thì nếu bạn đầu tư 100 triệu đồng VNM từ năm 2008 thì đến nay giá trị tài sản sẽ đạt trên dưới 800 triệu đồng.

Trên đây là tôi đưa ra kinh nghiệm đầu tư theo khẩu vị của chính bản thân mình, nó có thể phù hợp hoặc không phù hợp với một số người, nhưng tôi hy vọng nó là những thông tin hữu ích để bạn tìm ra phương pháp đầu tư phù hợp. Qua việc đầu tư tôi thấy rằng bắt đầu mới là khó khăn, còn khi bạn đã quyết tâm và đầu tư thời gian vào nó thì không gì là không thể, bạn có thể bắt đầu với số vốn nhỏ nhất mà mình đang có, vốn nhiều hay ít không phải là vấn đề. Vấn đề ở đây là ý tưởng và phương pháp tiếp cận. Một trận thắng không phải là tất cả, một trân thua cũng không phải kết thúc mà nó là cả một quá trình học hỏi và tích lũy. Tích lũy kiến thức từ lý thuyết cho đến thực tế trên thị trường, thất bại cũng tạo nên bài học đề làm nền tàng cho những quyết định đầu tư thông minh hơn.